

CYPRVS AETERNA

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ

Υπηρεσία Ερευνών, Μελετών και Εκδόσεων

ΘΕΜΑ ΕΡΕΥΝΑΣ:

Νομοθετικές ρυθμίσεις άλλων ευρωπαϊκών κρατών αναφορικά με την άδεια κηδείας

Αίτημα από: Σκεύη Κούτρα Κουκουμά
Υπεύθυνος Λειτουργός Ερευνών και Μελετών: Μιχάλης Αργυρού
Ιανουάριος 2019

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος		1
Μέρος Α΄:	Σύνοψη απαντήσεων του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Κοινοβουλευτικής Τεκμηρίωσης	2-3
Μέρος Β΄:	Απαντήσεις νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου Κύπρου	4
Μέρος Γ΄	Βαθμοί συγγένειας (εξ αίματος και εξ αγχιστείας)	5
Παράρτημα Α΄:	Πίνακας συνοπτικών απαντήσεων (ανά χώρα και ερώτημα) του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Κοινοβουλευτικής Τεκμηρίωσης	6-9
Παράρτημα Β΄:	Αναλυτικές απαντήσεις (ανά χώρα και ερώτημα) του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Κοινοβουλευτικής Τεκμηρίωσης	10-17

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Με επιστολή της η βουλευτής κ. Σκεύη Κούτρα Κουκουμά ζήτησε την ετοιμασία από τον Τομέα Ερευνών και Μελετών σημειώματος που να αφορά την ισχύουσα νομοθεσία στα κράτη μέλη της Ε.Ε. σε σχέση με την παραχώρηση άδειας κηδείας, ώστε να εντοπιστούν ολοκληρωμένες πολιτικές ή καλές πρακτικές που θα μπορούσαν να εξυπηρετήσουν την κατάθεση πρότασης νόμου για τροποποίηση της υφιστάμενης κυπριακής νομοθεσίας.

Στα πλαίσια των πιο πάνω στάλθηκε σχετικό ερωτηματολόγιο στο Ευρωπαϊκό Οργανισμό Κοινοβουλευτικής Τεκμηρίωσης (ECPRD), αλλά και σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου στην Κύπρο. Στη συνέχεια παρατίθεται σύνοψη των απαντήσεων του ECPRD. Στα Μέρη Α΄ και Β΄ παρατίθενται συνοπτικά οι απαντήσεις του ECPRD και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, ενώ στα Παραρτήματα οι αναλυτικές τους απαντήσεις.

ΜΕΡΟΣ Α΄

ΣΥΝΟΨΗ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ

Σύμφωνα με τις απαντήσεις χωρών μελών της Ε.Ε. που διαβιβάστηκαν σε μας από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Κοινοβουλευτικής Τεκμηρίωσης (*ECPRD Request 3872*), στις πιο πολλές χώρες η άδεια κηδείας ρυθμίζεται νομοθετικά. Από τις 23 χώρες που απάντησαν σε κάποιες από αυτές η σχετική άδεια ρυθμίζεται με νόμο (συνήθως από τον Εργατικό Κώδικα), σε κάποιες από αυτές ρυθμίζεται με συλλογικές συμβάσεις εργασίας, σε κάποιες από αυτές (δύο) δεν υπάρχει σχετική νομοθεσία για το θέμα και σε κάποιες χώρες (έξι) προνοείται άδεια μετ' απολαβών για εύλογη περίοδο σε περιπτώσεις στις οποίες ο εργαζόμενος δεν μπορεί να εργαστεί για λόγους για τους οποίους δεν έχει ευθύνη, αλλά επηρεάζουν τον ίδιο.

Οι χώρες που δε ρυθμίζουν τη συγκεκριμένη άδεια με νόμο είναι το Ηνωμένο Βασίλειο και η Δανία. Σύμφωνα όμως με την απάντησή τους στο ECPRD, στη Δανία οι εργαζόμενοι μπορούν να ζητήσουν και να λάβουν άδεια μετ' απολαβών μιας ημέρας σε περίπτωση θανάτου/κηδείας ενός άμεσου μέλους της οικογένειας (γονέα, τέκνου, συζύγου/συντρόφου, πεθερού/άς, αδελφού/ής) και στο Ηνωμένο Βασίλειο έχει ήδη κατατεθεί σχετικό νομοσχέδιο στο κοινοβούλιο, το οποίο προβλέπει την παραχώρηση αυτού του δικαιώματος σε περίπτωση απώλειας τέκνου του εργαζομένου.

Συλλογικές ή ατομικές συμβάσεις σε κάποιες χώρες ρυθμίζουν ευνοϊκότερα το θέμα είτε ως προς τον αριθμό των ημερών της άδειας είτε ως προς τον βαθμό της συγγένειας του εκλιπόντος με εργαζόμενο.

Σε κάποιες χώρες εργαζόμενος δικαιούται άδεια μετ' απολαβών, εφόσον συγκατοικούσε με τον εκλιπόντα, παρ' όλο που δεν έχει συγγένεια με τον εκλιπόντα ή έχει συγγένεια, αλλά όχι στον βαθμό που απαιτεί ο νόμος (βλ. αναλυτικό).

Σε κάποιες χώρες, σε περίπτωση που εργαζόμενος είναι ο διοργανωτής της κηδείας, δικαιούται επιπλέον μία ημέρα άδεια, πέραν της άδειας που του παραχωρείται ως συγγενούς του εκλιπόντος.

Συναφείς ρυθμίσεις

1. Σύμφωνα με την εσωτερική μας νομοθεσία, εκπαιδευτικός που τελεί γάμο δικαιούται άδεια μετ' απολαβών τριών ημερών. Άδεια μετ' απολαβών σε εκπαιδευτικό χορηγείται επίσης και για άλλους λόγους, όπως λόγους υγείας, συνοδεία τέκνων στο εξωτερικό για σπουδές, συμμετοχή σε πανεπιστημιακές εξετάσεις στην Κύπρο ή στο εξωτερικό κ.ά.

2. Στις περισσότερες χώρες χορηγείται άδεια μετ' απολαβών και στην περίπτωση γάμου του εργαζομένου ή γάμου τέκνου του, καθώς και στην περίπτωση της γέννησης τέκνου του ή της έλευσης στο σπίτι υιοθετημένου τέκνου (βλ. αναλυτικό).
3. Σε κάποιες χώρες προνοείται η παραχώρηση άδειας μετ' απολαβών και στην περίπτωση ασθένειας στενού συγγενούς (βλ. αναλυτικό).

ΜΕΡΟΣ Β΄

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΥΠΡΟΥ

Το ίδιο ερώτημα υποβλήθηκε και σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου στην Κύπρο. Συγκεκριμένα, το ερώτημα υποβλήθηκε στα ακόλουθα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου:

- Αρχή Αδειών,
- Αρχή Ηλεκτρισμού,
- Αρχή Λιμένων,
- Αρχή Ραδιοτηλεόρασης,
- Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου,
- Δασικές Βιομηχανίες Κύπρου,
- Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου,
- Κυπριακό Οργανισμό Αγροτικών Πληρωμών,
- Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού,
- Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού,
- Οργανισμό Χρηματοδοτήσεως Στέγης,
- Πανεπιστήμιο Κύπρου,
- Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου,
- ΤΕΠΑΚ.

Απάντησαν στο υποβληθέν ερώτημα οι:

- Αρχή Λιμένων,
- Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου ,
- Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού,
- Οργανισμός Χρηματοδοτήσεως Στέγης,
- Πανεπιστήμιο Κύπρου.
- Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου,
- ΤΕΠΑΚ.

Σε όλες τις απαντήσεις, πλην της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, αναφέρεται ότι δεν προνοείται η χορήγηση οποιασδήποτε σχετικής άδειας.

Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου

Στους Γενικούς Κανονισμούς Προσωπικού της Α.ΤΗ.Κ. προνοείται ότι στον εργαζόμενο παραχωρείται σχετική άδεια μετ' απολαβών.

Συγκεκριμένα παραχωρείται άδεια μίας (1) ημέρας, σε περίπτωση θανάτου:

- του/της συζύγου του εργαζομένου,
- συγγενούς εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι δευτέρου βαθμού (γονέα, τέκνου, εγγονιού, παππού/γιαγιάς, αδελφού/ής, θείου/ας, πεθερού/άς, παππού/γιαγιάς του/της συζύγου, αδελφού/ής του/της συζύγου, θείου/ας του/της συζύγου και γαμπρού/νύφης).

ΜΕΡΟΣ Γ΄

ΒΑΘΜΟΙ ΣΥΓΓΕΝΕΙΑΣ (ΕΞ ΑΙΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΕΞ ΑΓΧΙΣΤΕΙΑΣ)

Α΄ βαθμού:

- (κατιόντες-ανιόντες) γονείς, τέκνα
- (εξ αγχιστείας) ο/η σύζυγος, πεθερός, πεθερά

Β΄ βαθμού:

- (κατιόντες-ανιόντες) παππούδες, γιαγιάδες, εγγόνια
- (εξ αγχιστείας) γαμπρός, νύφη, κουνιάδος, κουνιάδα
- (εκ πλαγίου) αδέρφια

Γ΄ βαθμού:

- (κατιόντες-ανιόντες), προπάπποι, προγιαγιάδες, δισέγγονα
- (εκ πλαγίου) ανίψια (τέκνα αδελφιών), θείοι, θείες

Δ΄ βαθμού:

- (εκ πλαγίου) ξαδέλφια, θείοι/θείες των γονέων, προ-προπάπποι, προ-προγιαγιάδες, τρισέγγονα

Ε΄ βαθμού:

- (εκ πλαγίου) τέκνα ξαδελφιών, ξαδέλφια των γονέων, θείοι/θείες των παππούδων, θείοι/θείες των γιαγιάδων

ΣΤ΄ βαθμού:

- (εκ πλαγίου) 2^α ξαδέλφια, ξαδέλφια των παππούδων, ξαδέλφια των γιαγιάδων

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α΄

**ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΟΠΤΙΚΩΝ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ (ΑΝΑ ΧΩΡΑ ΚΑΙ ΕΡΩΤΗΜΑ) ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ**

Χώρα	Ύπαρξη σχετικής νομοθεσίας. Άδεια μετ' απολαβών ή άνευ απολαβών.	Περιπτώσεις χορήγησης σχετικής άδειας.	Διάρκεια άδειας. Διαβαθμίσεις ανάλογα με το βαθμό συγγένειας με τον εκλιπόντα.	Δυνατότητα κατάτμησης της άδειας.
 Αυστρία	Δεν υπάρχει ειδική νομοθεσία. Ωστόσο, <u>σχετική νομολογία</u> προνοεί την παραχώρηση άδειας για διευθετήσεις κηδείας, συμμετοχή σε κηδεία και τήρηση θρησκευτικών κανόνων πένθους.		Δεν απαντήθηκε.	Δεν απαντήθηκε.
 Βέλγιο	Υπάρχει σχετική νομοθεσία. Χορηγείται άδεια μετ' απολαβών.	Απώλεια συζύγου, φυσικού/θετού γονέα, τέκνου, τέκνου του/της συζύγου, εγγονιού, καθώς και γενικότερα για τον θάνατο συγγενή (βλ. αναλυτικό).	1-3 ημέρες, αναλόγως του βαθμού συγγένειας και της συγκατοίκησης ή όχι με τον εκλιπόντα (βλ. αναλυτικό).	Επιτρέπεται.
 Γαλλία	Υπάρχει σχετική νομοθεσία. Χορηγείται άδεια μετ' απολαβών.	Απώλεια συζύγου/συντρόφου (με ή χωρίς σύμφωνο συμβίωσης), τέκνου, γονέα ή άλλου στενού συγγενή (βλ. αναλυτικό).	3-5 ημέρες, αναλόγως του βαθμού συγγένειας (βλ. αναλυτικό).	Δεν ορίζεται σχετικά.
 Γερμανία	Δεν υπάρχει ειδική νομοθεσία. Ωστόσο, ο Αστικός Κώδικας προνοεί τη χορήγηση άδειας μετ' απολαβών για απώλεια συγγενικού προσώπου, σε περίπτωση κωλύματος του εργαζομένου να παράσχει εργασία όχι από δική του υπαιτιότητα.	Απώλεια/κηδεία συζύγου/συντρόφου, τέκνου, γονέα, αδελφού/ής, παππού/γιαγιάς, εγγονιού ή προσώπου του ευρύτερου συγγενικού περιβάλλοντος (<u>καθώς και μη συγγενικού προσώπου</u>) που συγκατοικούσε με τον εργαζόμενο και είχε στενή σχέση μαζί του.	Δεν ορίζεται από το νόμο. Κάθε περίπτωση αξιολογείται ξεχωριστά.	Δεν ορίζεται σχετικά.
 Δανία	Δεν υπάρχει σχετική νομοθεσία.	Συνήθως, οι μόνιμοι υπάλληλοι αιτούνται και λαμβάνουν <u>άδεια μετ' απολαβών 1 ημέρας</u> σε περίπτωση θανάτου/κηδείας συζύγου/συντρόφου, τέκνου, γονέα, πεθερού/άς,	-----	-----

Χώρα	Ύπαρξη σχετικής νομοθεσίας. Άδεια μετ' απολαβών ή άνευ απολαβών.	Περιπτώσεις χορήγησης σχετικής άδειας.	Διάρκεια άδειας. Διαβαθμίσεις ανάλογα με το βαθμό συγγένειας με τον εκλιπόντα.	Δυνατότητα κατάτμησης της άδειας.
		αδελφού/ής.		
 Ελλάδα	Δεν υπάρχει ειδική νομοθεσία. Ωστόσο, σχετικό δικαίωμα ορίζεται από την Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας (ΕΓΣΣΕ) του 2002-2003 και του 2010-2012. Χορηγείται άδεια μετ' απολαβών.	Απώλεια συζύγου, τέκνου, γονέα, αδελφού/ής και αντίστοιχων συγγενών εξ αγχιστείας.	2 ημέρες. Δεν υπάρχουν διαβαθμίσεις.	Δεν ορίζεται επαφίεται στον εργοδότη.
 Εσθονία	Δεν υπάρχει ειδική νομοθεσία. Ωστόσο, το άρθρο 38 των συμβάσεων εργασίας προνοεί την παραχώρηση άδειας μετ' απολαβών, αν ο εργαζόμενος αδυνατεί να προσέλθει στην εργασία του όχι από προσωπική αμέλεια.	Το άρθρο 38 των συμβάσεων εργασίας εφαρμόζεται σε περίπτωση απώλειας μέλους της οικογένειας.	<ul style="list-style-type: none"> Δεν ορίζεται επαφίεται στον εργοδότη. Στους υπαλλήλους του κοινοβουλίου παραχωρείται άδεια μετ' απολαβών 2-3 ημερών. 	Δεν ορίζεται επαφίεται στον εργοδότη.
 Ηνωμένο Βασίλειο	Δεν υπάρχει σχετική νομοθεσία. Εκκρεμεί όμως σχετικό νομοσχέδιο (βλ. αναλυτικό).	-----	-----	-----
 Ιταλία	Υπάρχει σχετική νομοθεσία. Χορηγείται άδεια μετ' απολαβών.	Σοβαρή ασθένεια/απώλεια συζύγου ή συγγενή έως και β' βαθμού.	3 ημέρες ετησίως. Δεν υπάρχουν διαβαθμίσεις.	Δεν ορίζεται σχετικά.
 Κροατία	Υπάρχει σχετική νομοθεσία. Χορηγείται άδεια μετ' απολαβών.	Απώλεια φυσικού/θετού γονέα, συζύγου, φυσικού/θετού τέκνου, εγγονιού, καθώς και γενικότερα απώλεια συγγενή μέχρι και δ' βαθμού.	2-5 ημέρες, αναλόγως του βαθμού συγγένειας (βλ. αναλυτικό)	Η άδεια πρέπει να είναι συνεχόμενη
	Υπάρχει σχετική νομοθεσία. Χορηγείται άδεια μετ' απολαβών.	Απώλεια γονέα, συζύγου, τέκνου ή άλλου στενού συγγενή.	2 ημέρες. Δεν υπάρχουν διαβαθμίσεις.	Επιτρέπεται.

Χώρα	Υπαρξη σχετικής νομοθεσίας. Άδεια μετ' απολαβών ή άνευ απολαβών.	Περιπτώσεις χορήγησης σχετικής άδειας.	Διάρκεια άδειας. Διαβαθμίσεις ανάλογα με το βαθμό συγγένειας με τον εκλιπόντα.	Δυνατότητα κατάτμησης της άδειας.
Λετονία				
 Λιθουανία	Υπάρχει σχετική νομοθεσία για απώλεια μέλους της οικογένειας. Χορηγείται: <ul style="list-style-type: none">• άδεια μετ' απολαβών στους δημόσιους υπαλλήλους,• άδεια άνευ απολαβών στους ιδιωτικούς υπαλλήλους.	Ορίζεται μόνο για τους δημόσιους υπαλλήλους: Απώλεια φυσικού/θετού γονέα, φυσικού/θετού τέκνου, αδελφού/ής, παππού/γιαγιάς, εγγονιού, πεθερού/άς, φυσικού/θετού τέκνου του/της συζύγου, αδελφού/ής του/της συζύγου.	<ul style="list-style-type: none">• Μέχρι 3 ημέρες για τους δημόσιους υπαλλήλους.• Μέχρι 5 ημέρες για τους ιδιωτικούς υπαλλήλους.	Δεν ορίζεται σχετικά.
 Λουξεμβούργο	Υπάρχει σχετική νομοθεσία. Χορηγείται άδεια μετ' απολαβών.	Απώλεια συγγενή α' ή β' βαθμού του ίδιου του εργαζομένου ή του/της συζύγου/συντρόφου του (βλ. αναλυτικό).	1 μέχρι 5 ημέρες, αναλόγως του βαθμού συγγένειας (βλ. αναλυτικό).	Η άδεια πρέπει να είναι συνεχόμενη.
 Ολλανδία	Υπάρχει ειδική νομοθεσία και πρόνοια στις περισσότερες συλλογικές συμβάσεις εργασίας. Χορηγείται άδεια μετ' απολαβών.	Νόμος: Απώλεια συζύγου/συντρόφου με σύμφωνο συμβίωσης ή εξ αίματος συγγενή α' ή β' βαθμού.	Νόμος: Δικαίωμα σύντομης και εύλογης απουσίας. Συλλογικές συμβάσεις εργασίας: 2-4 ημέρες, αναλόγως του βαθμού συγγένειας (βλ. αναλυτικό).	Νόμος: Δεν ορίζεται. Συλλογικές συμβάσεις εργασίας: Συνήθως συνεχόμενη.
 Ουγγαρία	Υπάρχει σχετική νομοθεσία. Χορηγείται άδεια μετ' απολαβών.	Απώλεια συγγενικού προσώπου.	2 ημέρες. Δεν υπάρχουν διαβαθμίσεις.	Επιτρέπεται.
 Πολωνία	Υπάρχει σχετική νομοθεσία. Χορηγείται άδεια μετ' απολαβών.	Απώλεια στενού συγγενή ή προσώπου που φροντίζει ο εργαζόμενος (βλ. αναλυτικό).	1-2 ημέρες, αναλόγως του βαθμού συγγένειας (βλ. αναλυτικό).	Επιτρέπεται.
 Πορτογαλία	Υπάρχει σχετική νομοθεσία. Χορηγείται άδεια μετ' απολαβών.	Απώλεια στενού συγγενή εξ αίματος ή εξ αγχιστείας (βλ. αναλυτικό).	2-5 ημέρες, αναλόγως του βαθμού συγγένειας (βλ. αναλυτικό).	Η άδεια πρέπει να είναι συνεχόμενη.

Χώρα	Ύπαρξη σχετικής νομοθεσίας. Άδεια μετ' απολαβών ή άνευ απολαβών.	Περιπτώσεις χορήγησης σχετικής άδειας.	Διάρκεια άδειας. Διαβαθμίσεις ανάλογα με το βαθμό συγγένειας με τον εκλιπόντα.	Δυνατότητα κατάτμησης της άδειας.
 Ρουμανία	Υπάρχει σχετική νομοθεσία και πρόνοια στις συλλογικές συμβάσεις εργασίας. Χορηγείται άδεια μετ' απολαβών.	Απώλεια συζύγου ή στενού συγγενή μέχρι β' βαθμού.	3 ημέρες.	Η άδεια πρέπει να είναι συνεχόμενη.
 Σλοβακία	Υπάρχει σχετική νομοθεσία. Χορηγείται άδεια μετ' απολαβών.	Απώλεια γονέα, συζύγου, τέκνου ή άλλου στενού συγγενή (βλ. αναλυτικό).	1-3 ημέρες, αναλόγως του βαθμού συγγένειας (βλ. αναλυτικό).	Δεν ορίζεται σχετικά.
 Σλοβενία	Υπάρχει σχετική νομοθεσία. Επιπλέον, υπάρχουν σχετικές πρόνοιες στις συλλογικές συμβάσεις εργασίας. Χορηγείται άδεια μετ' απολαβών.	Απώλεια του/της συζύγου/συντρόφου, φυσικού/θετού γονέα, φυσικού/θετού τέκνου, τέκνου του/της συζύγου/συντρόφου, γονέα του/της συζύγου/συντρόφου.	Μέχρι 7 ημέρες ετησίως.	Δεν ορίζεται σχετικά.
 Σουηδία	Το δικαίωμα αυτό ρυθμίζεται από τις διάφορες συλλογικές συμβάσεις εργασίας.	Ορίζεται από τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας.	<ul style="list-style-type: none"> Ορίζεται από τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας. <u>10 εργάσιμες ημέρες ετησίως</u> για τους δημόσιους υπαλλήλους χωρίς διαβαθμίσεις αναλόγως του βαθμού συγγένειας. 	Ορίζεται από τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας.
 Τσεχία	Υπάρχει σχετική νομοθεσία. Χορηγείται άδεια μετ' απολαβών.	Απώλεια γονέα, συζύγου/συντρόφου, τέκνου ή άλλου στενού συγγενή (βλ. αναλυτικό).	1-3 ημέρες, αναλόγως του βαθμού συγγένειας (βλ. αναλυτικό).	Δεν απαντήθηκε.
 Φινλανδία	Δεν υπάρχει ειδική νομοθεσία. Ωστόσο, οι συλλογικές συμβάσεις εργασίας προνοούν συνήθως τη χορήγηση άδειας μετ' απολαβών λόγω θανάτου και κηδείας μέλους της οικογένειας.	-----	Συνήθως 2 ημέρες, μία λόγω θανάτου μέλους της οικογένειας και μία για την κηδεία.	-----

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β΄

ΑΝΑΛΥΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ (ΑΝΑ ΧΩΡΑ ΚΑΙ ΑΝΑ ΕΡΩΤΗΜΑ) ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ

ECPRD, Request 3872

- 1. Υπάρχει νομοθεσία στη χώρα σας που ρυθμίζει τη χορήγηση άδειας σε εργαζόμενο που έχει απολέσει πρόσωπο του στενού οικογενειακού του κύκλου; Η νομοθεσία προνοεί τη χορήγηση άδειας μετ' απολαβών ή άδειας άνευ απολαβών;*
- 2. Σε ποιες περιπτώσεις απώλειας συγγενικού προσώπου (βαθμός συγγένειας) παραχωρείται άδεια στον εργαζόμενο;*
- 3. Ποια η διάρκεια της άδειας που παραχωρείται; Υπάρχουν διαβαθμίσεις στη διάρκεια αναλόγως του βαθμού συγγένειας με το εκλιπόν πρόσωπο;*
- 4. Επιτρέπεται στον εργαζόμενο η κατάτμηση της άδειας (για διεκπεραίωση διαδικαστικών θεμάτων που σχετίζονται με τον θάνατο του οικείου προσώπου) ή πρέπει οι ημέρες της άδειας να είναι συνεχόμενες;*

Αυστρία

Στην Αυστρία δεν υπάρχει ειδική νομοθεσία για τους εργαζομένους που έχουν χάσει άτομο του στενού οικογενειακού τους κύκλου. Ωστόσο, προνοείται το δικαίωμα άδειας μετ' απολαβών, για μικρή χρονική περίοδο, σε περίπτωση κωλύματος του εργαζομένου να εργαστεί για λόγους για τους οποίους δεν ευθύνεται ο ίδιος. Περαιτέρω, σχετική νομολογία προνοεί την παραχώρηση άδειας για διευθετήσεις κηδείας, συμμετοχή σε κηδεία και τήρηση θρησκευτικών κανόνων πένθους.

Συνοδεία στο τέλος της ζωής

Υπάρχει μια ειδική νομοθεσία για τους εργαζομένους των οποίων ένας στενός συγγενής βρίσκεται σε απειλητική για τη ζωή του κατάσταση. Η νομική διάταξη χρησιμοποιεί τον όρο "Sterbebegleitung" (άτυπη μετάφραση: "συνοδεία στο τέλος της ζωής"). Ο εργαζόμενος μπορεί να επιλέξει (i) να του χορηγηθεί άδεια ή (ii) να μειωθεί ο χρόνος εργασίας του ή (iii) να διεκπεραιώνει την εργασία του χωρίς να προσέρχεται στο χώρο εργασίας. Στις δύο πρώτες περιπτώσεις ο εργοδότης δεν υποχρεούται να καταβάλει αμοιβή στον εργαζόμενο, αλλά ο εργαζόμενος δικαιούται κοινωνικά ωφέληματα. Ο κύκλος των "στενών" συγγενών είναι ευρύς και καλύπτει μεταξύ άλλων σύντροφο, παιδιά, γονείς, παππούδες, αδελφούς και αδελφές, γαμπρό και νύφη. Η άδεια ή η μείωση του χρόνου εργασίας είναι περιορισμένη, με μέγιστομ διάρκεια έξι μηνών. Ο βαθμός συγγένειας του υπαλλήλου με τον συγγενή δεν έχει σχέση με τη διάρκεια του μέτρου.

Βέλγιο

1. Το βασιλικό διάταγμα της 28ης Αυγούστου 1963 προβλέπει άδεια μετ' απολαβών

2. Η άδεια παραχωρείται σε περίπτωση θανάτου συζύγου, φυσικού/θετού γονέα, τέκνου, τέκνου του/της συζύγου, εγγονιού, καθώς και γενικότερα για τον θάνατο συγγενή.
Παραχωρείται άδεια:
 - τριών ημερών, σε περίπτωση απώλειας συζύγου, παιδιού, γονέα, πεθερού/άς, πατριού/μητριάς του εργαζομένου ή τέκνου του/της συζύγου του εργαζομένου,
 - δύο ημερών, σε περίπτωση απώλειας αδερφού/ής, κουνιάδου/γαμπρού, κουνιάδας/νύφης, παππού/γιαγιάς, προπάππου/προγιαγιάς και εγγονού, δισέγγονου, αν ζούσαν μαζί με τον εργαζόμενο. Αν δε ζούσαν με τον εργαζόμενο, παραχωρείται άδεια μιας ημέρας.
3. Ο εργαζόμενος μπορεί να επιλέξει ελεύθερα τις ημέρες της άδειάς του. Η άδεια πρέπει να ληφθεί εντός της χρονικής περιόδου από την ημέρα του θανάτου μέχρι την ημέρα της κηδείας. Αν η άδεια που δικαιούται είναι μία ημέρα, αυτή χορηγείται για την ημέρα της κηδείας.

Γαλλία

1. Ο Εργατικός Κώδικας προνοεί τη χορήγηση σχετικής άδειας μετ' απολαβών.
2. Η άδεια παραχωρείται λόγω θανάτου συζύγου, γονέα, τέκνου ή άλλου στενού συγγενή μετά από προσκόμιση σχετικής βεβαίωσης.
3. Παραχωρείται άδεια:
 - πέντε συνεχόμενων ημερών, σε περίπτωση θανάτου τέκνου,
 - τριών ημερών, σε περίπτωση θανάτου συζύγου/συντρόφου (με ή χωρίς σύμφωνο συμβίωσης), γονέα, πεθερού/άς, αδελφού/ής.
4. Ο εργαζόμενος πρέπει να πάρει την άδειά του την περίοδο που επισυμβαίνει το γεγονός, αλλά όχι κατ' ανάγκη την ίδια ημέρα.
5. Επιπλέον ο Εργατικός Κώδικας προνοεί τη χορήγηση σχετικής άδειας μετ' απολαβών στις περιπτώσεις γάμου ή σύναψης συμφώνου συμβίωσης (4 ημέρες), γάμου τέκνου (1 ημέρα), καθώς και για κάθε γέννηση τέκνου ή έλευση στο σπίτι υιοθετημένου τέκνου (3 ημέρες).

Γερμανία

1. Δεν υπάρχει ειδική νομοθεσία, αλλά σύμφωνα με τον Αστικό Κώδικα (BGB) 1 (που ρυθμίζει τις εργασιακές σχέσεις) προνοείται γενικά η παραχώρηση άδειας μετ' απολαβών για εύλογη περίοδο σε περίπτωση κωλύματος του εργαζομένου να παράσχει εργασία για λόγο που προκύπτει από τον εργαζόμενο αλλά όχι ηθελημένα ούτε λόγω σοβαρής αμέλειας ή σε περίπτωση κωλύματος του εργαζομένου να παρουσιαστεί στην εργασία του για λόγους για τους οποίους δεν ευθύνεται ο ίδιος.
2. Οι λόγοι αυτοί περιλαμβάνουν θάνατο/κηδεία ατόμων του στενού οικογενειακού περιβάλλοντος (συζύγου, συντρόφου, τέκνου, γονέα, αδελφού/ής, παππού/γιαγιάς, εγγονού/ής) ή προσώπου του ευρύτερου συγγενικού περιβάλλοντος (, καθώς και μη συγγενικού προσώπου) που συγκατοικούσε με τον εργαζόμενο και είχε στενή σχέση μαζί του.
3. Η διάρκεια της άδειας δεν ορίζεται από το νόμο. Κάθε περίπτωση αξιολογείται ξεχωριστά.

Συλλογική σύμβαση εργασίας μπορεί να περιέχει διαφορετικές ρυθμίσεις.

Δανία

1. Δεν υπάρχει συγκεκριμένη νομοθεσία.
2. Συνήθως, οι εργαζόμενοι θα ζητήσουν και θα λάβουν άδεια μετ' απολαβών μιας ημέρας σε περίπτωση θανάτου/κηδείας ενός άμεσου μέλους της οικογένειας (γονέα, τέκνου, συζύγου/συντρόφου, πεθερού/άς, αδελφού/ής).

Ελλάδα

1. Το σχετικό δικαίωμα ορίζεται από την Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας (ΕΓΣΣΕ) του 2002-2003 και αναπτύχθηκε περαιτέρω από την Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας (ΕΓΣΣΕ) του 2010-2012. Παρά το γεγονός ότι το θέμα δε ρυθμίζεται από τον νόμο, οι ρήτρες των Εθνικών Γενικών Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας (ΕΓΣΣΕ) είναι δεσμευτικές και έχουν εθνική ισχύ.
2. Άδεια μετ' απολαβών παραχωρείται σε περίπτωση απώλειας γονέα, συζύγου, τέκνου και αδερφού/ής. Η άδεια χορηγείται όχι μόνο για την απώλεια συγγενών εξ αίματος, αλλά και σε περίπτωση απώλειας συγγενών εξ αγχιστείας στον αντίστοιχο βαθμό. Τα συμβαλλόμενα μέρη της συγκεκριμένης σύμβασης μπορούν να συμφωνήσουν σε μια διαφορετική ρύθμιση, εφόσον είναι πιο ευνοϊκή για τον εργαζόμενο.
3. Η διάρκεια της άδειας είναι δύο ημέρες. Δεν υπάρχει διαφοροποίηση ανάλογα με το βαθμό συγγένειας. Εντούτοις, και στην περίπτωση αυτή είναι πιθανόν τα συμβαλλόμενα μέρη της συγκεκριμένης σύμβασης να συμφωνήσουν σε διαφορετική ρύθμιση, εφόσον είναι πιο ευνοϊκή για τον εργαζόμενο.
4. Δεν ορίζεται δικαίωμα για κατάτμηση της άδειας.
5. Σύμφωνα με διατάξεις της Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας του 1993 και της Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας του 2000-2001, εργαζόμενος που τελεί γάμο δικαιούται άδεια, αν εργάζεται σε εξαήμερη βάση, έξι ημερών και, αν εργάζεται σε πενήνήμερη βάση, πέντε ημερών.

Εσθονία

1. Δεν υπάρχει ειδική νομοθεσία. Ωστόσο, το άρθρο 38 των συμβάσεων εργασίας προνοεί την παραχώρηση άδειας μετ' απολαβών σε περίπτωση κωλύματος του εργαζομένου να προσέλθει στην εργασία του για λόγους που προκύπτουν από τον εργαζόμενο αλλά όχι ηθελημένα ούτε λόγω σοβαρής αμέλειάς του ή σε περίπτωση που ο εργαζόμενος δεν αναμένεται να παράσχει εργασία για λόγο που δεν μπορεί να αποδοθεί σ' αυτόν. Ούτε ο νόμος περί Δημόσιων Υπαλλήλων προβλέπει κάτι σχετικό. Όμως στους υπαλλήλους του κοινοβουλίου παραχωρείται άδεια μετ' απολαβών διάρκειας 2-3 ημερών.
2. Το άρθρο 38 των συμβάσεων εργασίας εφαρμόζεται σε περίπτωση απώλειας μέλους της οικογένειας.
3. Δεν ορίζεται διάρκεια της άδειας· επαφίεται στον εργοδότη.
4. Δεν ορίζεται δικαίωμα κατάτμησης της άδειας· επαφίεται στον εργοδότη.

Ηνωμένο Βασίλειο

Δεν υπάρχει σχετική νομοθεσία, αλλά έχει ήδη κατατεθεί σχετικό νομοσχέδιο στο κοινοβούλιο, το οποίο προβλέπει την παραχώρηση αυτού του δικαιώματος στην περίπτωση απώλειας τέκνου του εργαζομένου. Συζητούν για παραχώρηση άδειας μετ' απολαβών διάρκειας τουλάχιστον δύο εβδομάδων.

Ιταλία

1. Ο Νόμος 53/2000 προβλέπει τη χορήγηση άδειας μετ' απολαβών σε περίπτωση θανάτου ή σοβαρής ασθένειας οικείου προσώπου.
2. Η άδεια παραχωρείται σε περίπτωση θανάτου συζύγου ή συγγενή έως β' βαθμού.
3. Παραχωρούνται τρεις ημέρες ετησίως (μη εργάσιμες ημέρες και αργίες δεν περιλαμβάνονται στην άδεια). Εθνικές συλλογικές συμβάσεις εργασίας δυνατόν να περιέχουν ευνοϊκότερες για τον εργαζόμενο σχετικές διατάξεις. Δεν υπάρχουν διαβαθμίσεις στον χρόνο άδειας ανάλογα με τον βαθμό συγγένειας με τον εκλιπόντα.
4. Δεν αναφέρεται δικαίωμα κατάτμησης της άδειας. Προβλέπεται όμως ότι η σχετική άδεια μπορεί να δοθεί εντός επτά ημερών από τον θάνατο του οικείου προσώπου.

Κροατία

1. Η Συλλογική Σύμβαση για τους Δημόσιους Υπαλλήλους και τους Εργαζομένους προνοεί τη χορήγηση σχετικής άδειας μετ' απολαβών.
2. Η άδεια παραχωρείται σε περίπτωση θανάτου συζύγου, φυσικού/θετού γονέα, φυσικού/θετού παιδιού, εγγονιού, καθώς και γενικότερα σε περίπτωση θανάτου συγγενή μέχρι δ' βαθμού.
3. Παραχωρείται άδεια:
 - πέντε ημερών, σε περίπτωση θανάτου συζύγου, φυσικού/θετού γονέα, φυσικού/θετού παιδιού, καθώς και εγγονιού,
 - δύο ημερών, σε περίπτωση θανάτου λοιπών συγγενών μέχρι δ' βαθμού.
4. Οι ημέρες άδειας είναι συνεχόμενες.

Λετονία

1. Σύμφωνα με το μέρος 74 του Εργατικού Νόμου, ο εργοδότης έχει υποχρέωση να καταβάλει την αμοιβή, σε περίπτωση που ο εργαζόμενος δεν μπορεί να εργαστεί για εύλογη αιτία, μεταξύ άλλων εξαιτίας θανάτου συζύγου, γονέα, τέκνου ή άλλου στενού συγγενή.
Περαιτέρω, προνοείται ότι, μετά από σχετικό αίτημα του εργαζομένου, ο εργοδότης μπορεί να του χορηγήσει άδεια άνευ απολαβών.
2. Η άδεια παραχωρείται σε περίπτωση θανάτου συζύγου, γονέα, τέκνου ή άλλου στενού συγγενή του εργαζομένου.
3. Παραχωρούνται μέχρι δύο ημέρες άδειας μετ' απολαβών. Δεν υπάρχουν διαβαθμίσεις στον χρόνο άδειας ανάλογα με τον βαθμό συγγένειας με τον εκλιπόντα.
4. Επιτρέπεται η κατάτμηση του χρόνου της άδειας, εφόσον δεν προνοούνται σχετικοί περιορισμοί από τη σύμβαση εργασίας ή από εσωτερικούς κανόνες.

Λιθουανία

1. Σύμφωνα με το άρθρο 137 του Εργατικού Κώδικα της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, ο εργαζόμενος δικαιούται άδεια άνευ απολαβών. Όμως το άρθρο 37 του περί Δημόσιας

- Υπηρεσίας Νόμου προνοεί τη χορήγηση σχετικής άδειας μετ' απολαβών στους δημόσιους υπαλλήλους.
2. Ο Εργατικός Κώδικας δεν ορίζει τι σημαίνει «μέλος της οικογένειας» και δεν υπάρχει γενικός νομικός ορισμός στη λιθουανική νομοθεσία. Ο νόμος περί Δημόσιας Υπηρεσίας είναι πιο συγκεκριμένος. Σύμφωνα με το άρθρο 37, οι δημόσιοι υπάλληλοι δικαιούνται άδεια μετ' απολαβών, μεταξύ άλλων, «σε περίπτωση θανάτου στενού συγγενή τους (φυσικού/θετού γονέα, φυσικού/θετού τέκνου, αδελφού/ής, παππού/γιαγιάς, εγγονιού, πεθερού/άς, φυσικού/θετού τέκνου του/της συζύγου, αδελφού/ής του/της συζύγου)».
 3. Στον ιδιωτικό τομέα ο εργαζόμενος δικαιούται μέχρι πέντε ημέρες άνευ απολαβών, ενώ στον δημόσιο τομέα ο εργαζόμενος δικαιούται μέχρι τρεις ημέρες μετ' απολαβών.
 4. Δεν ορίζεται αν επιτρέπεται η κατάτμηση της άδειας. Μπορεί να καλύπτεται από συλλογικές ή ατομικές συμφωνίες απασχόλησης.

Λουξεμβούργο

1. Ο Εργατικός Νόμος προνοεί τη χορήγηση σχετικής άδειας μετ' απολαβών. Μάλιστα, στις περιπτώσεις αυτές ο εργαζόμενος δικαιούται να του παραχωρηθεί η σχετική άδεια από την ημέρα της πρόσληψής του (ενώ άδεια ανάπαυσης δικαιούται μετά την παρέλευση τριών μηνών από την πρόσληψή του).
2. Η άδεια παραχωρείται σε περίπτωση θανάτου συζύγου/συντρόφου, γονέα, γονέα του/της συζύγου/συντρόφου, τέκνου, παππού/γιαγιάς, εγγονιού και αδελφού/ής.
3. Παραχωρείται άδεια:
 - τριών ημερών, σε περίπτωση θανάτου συζύγου/συντρόφου, γονέα, γονέα του/της συζύγου/συντρόφου, τέκνου,
 - πέντε ημερών, σε περίπτωση θανάτου ανήλικου τέκνου,
 - μίας ημέρας, σε περίπτωση θανάτου παππού/γιαγιάς, εγγονιού ή αδελφού/ής του ίδιου του εργαζομένου ή του/της συζύγου/συντρόφου.
4. Οι ημέρες άδειας είναι συνεχόμενες.

Ολλανδία

1. Σύμφωνα με τον περί Εργασίας και Φροντίδας Νόμο ο εργαζόμενος δικαιούται βραχυπρόθεσμη άδεια μετ' απολαβών σε περίπτωση θανάτου προσώπου της στενής οικογένειας. Όμως, συλλογική σύμβαση εργασίας μπορεί να περιέχει διαφορετικές ρυθμίσεις. Αν δεν περιέχει σχετικές ρυθμίσεις, τότε εφαρμόζεται ο πιο πάνω νόμος.
2. Ο περί Εργασίας και Φροντίδας Νόμος παραχωρεί άδεια σε περίπτωση θανάτου συζύγου ή συντρόφου με σύμφωνο συμβίωσης, εξ αίματος συγγενή α' βαθμού ή β' βαθμού. Συλλογική σύμβαση εργασίας μπορεί να περιέχει διαφορετικές ρυθμίσεις. Αν δεν περιέχει σχετικές ρυθμίσεις, τότε εφαρμόζεται ο πιο πάνω νόμος.
3. Ο περί Εργασίας και Φροντίδας Νόμος δεν ορίζει μέγιστη διάρκεια, αλλά αναφέρεται σε δικαίωμα για σύντομη και εύλογη απουσία. Επίσης, δε γίνεται διάκριση στη διάρκεια της άδειας ανάλογα με το βαθμό συγγένειας με τον εκλιπόντα. Όμως, οι περισσότερες συλλογικές συμβάσεις εργασίας ορίζουν τη χορήγηση τεσσάρων ημερών άδειας μετ' απολαβών (από την ημέρα του θανάτου μέχρι την ημέρα τέλεσης της κηδείας), σε περίπτωση θανάτου συγγενή α' βαθμού και δύο ημερών σε περίπτωση θανάτου συγγενή β' βαθμού. Αυτή η ειδική ή επιπλέον άδεια, όπως χαρακτηριστικά αποκαλείται, δε βασίζεται σε νόμο, αλλά στις συλλογικές συμβάσεις εργασίας ή σε εταιρικούς κανόνες ή σε ατομικές συμβάσεις εργασίας.

4. Ο περί Εργασίας και Φροντίδας Νόμος δεν περιέχει πρόβλεψη που να επιτρέπει την κατάτμηση της άδειας. Όσον αφορά τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας, συνήθως προνοούν ότι η παρεχόμενη άδεια είναι συνεχόμενη.

Ουγγαρία

1. Ο Εργατικός Κώδικας και ο νόμος περί Δημόσιας Υπηρεσίας προνοούν τη χορήγηση σχετικής άδειας μετ' απολαβών.
2. Η άδεια παραχωρείται σε περίπτωση απώλειας συγγενικού προσώπου. Ο νόμος δεν κάνει διάκριση αναλόγως του βαθμού συγγένειας.
3. Παραχωρούνται δύο ημέρες άδειας μετ' απολαβών. Δεν υπάρχουν διαβαθμίσεις στη διάρκεια της άδειας αναλόγως του βαθμού συγγένειας με τον εκλιπόντα.
4. Η άδεια μπορεί να κατατμηθεί.

Πολωνία

1. Η χορήγηση άδειας διέπεται από τον Εργατικό Κώδικα. Χορηγείται άδεια μετ' απολαβών
2. Η άδεια παραχωρείται σε περίπτωση θανάτου συζύγου, τέκνου, γονέα, πατριού/μητριάς, αδελφού/ής, πεθερού/άς, παππού/γιαγιάς ή προσώπου που φροντίζει ο εργαζόμενος.
3. Παραχωρείται άδεια:
 - δύο ημερών, για την κηδεία συζύγου, τέκνου, γονέα, πατριού/μητριάς.
 - μίας ημέρας, για την κηδεία αδελφού/ής, πεθερού/άς, παππού/γιαγιάς ή προσώπου που φροντίζει ο εργαζόμενος.
4. Η άδεια μπορεί να κατατμηθεί.

Πορτογαλία

1. Σύμφωνα με το άρθρο 249 του Εργατικού Κώδικα, χορηγείται άδεια μετ' απολαβών.
2. Η άδεια παραχωρείται σε περίπτωση θανάτου συζύγου/συντρόφου με σύμφωνο συμβίωσης, φυσικού /θετού τέκνου, φυσικού/θετού γονέα, πεθερού/άς, γαμπρού/νύμφης, αδελφού/ής, παππού/γιαγιάς, προπάππου/προγιαγιάς, εγγονιού, δισέγγονου, εξαδέλφου/ης ή κουνιάδου/ας.
3. Παραχωρείται άδεια:
 - πέντε συνεχόμενων ημερών, σε περίπτωση θανάτου συζύγου/συντρόφου με σύμφωνο συμβίωσης, φυσικού/θετού τέκνου, φυσικού/θετού γονέα, πεθερού/άς, γαμπρού/νύμφης,
 - δύο συνεχόμενων ημερών, σε περίπτωση θανάτου αδελφού/ής, παππού/γιαγιάς, προπάππου/προγιαγιάς, εγγονιού, δισέγγονου, εξαδέλφου/ης ή κουνιάδου/ας.
4. Η άδεια είναι συνεχόμενη.

Ρουμανία

1. Σύμφωνα με τον Εργατικό Κώδικα, σε περίπτωση ειδικών οικογενειακών λόγων προνοείται ότι οι εργαζόμενοι δικαιούνται άδεια μετ' απολαβών, η οποία δεν

περιλαμβάνεται στην κανονική άδεια. Οι ειδικοί οικογενειακοί λόγοι και η διάρκεια της άδειας μετ' απολαβών ορίζονται από νόμο, από τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας ή από εσωτερικούς κανονισμούς.

2. Σύμφωνα με την Κυβερνητική Απόφαση 250 της 8ης Μαΐου 1992, οι εργαζόμενοι στο Δημόσιο, σε εταιρείες ειδικού τύπου της αυτόνομης διοίκησης και σε μονάδες προϋπολογισμού (autonomous administration companies with specific profile and budgetary units) δικαιούνται, πέραν της κανονικής άδειας, άδεια μετ' απολαβών σε περίπτωση θανάτου συζύγου ή στενού συγγενή μέχρι β' βαθμού.
3. Παραχωρείται άδεια τριών ημερών.
4. Η άδεια πρέπει να είναι συνεχόμενη.

Σλοβακία

1. Ο Εργατικός Κώδικας αναγνωρίζει ως αντικειμενικό εμπόδιο στη διεκπεραίωση της εργασίας τον θάνατο στενού συγγενή και προνοεί στην περίπτωση αυτή τη χορήγηση στον εργαζόμενο άδειας μετ' απολαβών.
2. Η άδεια παραχωρείται σε περίπτωση απώλειας συζύγου, γονέα, τέκνου ή άλλου στενού συγγενή.
3. Παραχωρείται άδεια:
 - δύο ημερών, σε περίπτωση θανάτου συζύγου ή τέκνου, συν μία επιπλέον ημέρα για την παρακολούθηση της κηδείας,
 - μίας ημέρας, σε περίπτωση θανάτου γονέα, πεθερού/άς, αδελφού/ής, γαμπρού/νύμφης, κουνιάδου/ας, εγγονιού, παππού/γιαγιάς του ίδιου ή του/της συζύγου ή συγγαίτη, συν μία ημέρα επιπλέον, αν ο εργαζόμενος είναι ο διοργανωτής της κηδείας.
4. Δεν προνοείται δικαίωμα κατάτμησης της άδειας, αλλά, βάσει της ερμηνείας του νόμου, επιτρέπεται η κατάτμησή της, επειδή μπορεί να μεσολαβήσει χρόνος μεταξύ του θανάτου του εκλιπόντος συγγενή και της κηδείας του.

Σλοβενία

1. Ο Εργατικός Κώδικας προνοεί τη χορήγηση σχετικής άδειας μετ' απολαβών.
2. Η άδεια παραχωρείται σε περίπτωση θανάτου του/της συζύγου/συντρόφου, φυσικού/θετού γονέα, φυσικού/θετού τέκνου, τέκνου του/της συζύγου/συντρόφου, γονέα του/της συζύγου/συντρόφου. Συλλογική σύμβαση εργασίας μπορεί όμως να περιλαμβάνει πιο ευρύ κύκλο συγγένειας.
3. Παραχωρείται άδεια μέχρι 7 ημέρες τον χρόνο. Συλλογική σύμβαση εργασίας μπορεί όμως να περιέχει λεπτομερέστερες ρυθμίσεις ως προς τις ημέρες άδειας.
4. Δεν ορίζεται σχετικά.

Η νέα συλλογική σύμβαση εργασίας για τον τομέα των εμπορικών δραστηριοτήτων προνοεί τη χορήγηση άδειας μετ' απολαβών 7 ημερών τον χρόνο για τις ακόλουθες περιπτώσεις:

- για θάνατο συζύγου/συντρόφου, φυσικού/θετού τέκνου ή τέκνου του/της συζύγου/συντρόφου 3 ημέρες,
- για θάνατο φυσικού/θετού γονέα, πατριού/μητριάς 2 ημέρες,
- για θάνατο αδελφού/ής, παππού/γιαγιάς 1 ημέρα,
- για γάμο του εργαζομένου 2 ημέρες,

- για γάμο τέκνου 1 ημέρα,
- για γέννηση τέκνου 1 ημέρα.

Σουηδία

1. Στη Σουηδία ο εργαζόμενος δικαιούται άδεια για σοβαρούς οικογενειακούς λόγους. Η άδεια αυτή ρυθμίζεται από τις διάφορες συλλογικές συμβάσεις εργασίας. Στη Σουηδία υπάρχουν πέραν των 650 συλλογικών συμβάσεων εργασίας. Το αν η άδεια είναι μετ' απολαβών ή όχι ρυθμίζεται σε κάθε συλλογική σύμβαση. Για παράδειγμα, οι δημόσιοι υπάλληλοι καλύπτονται από συλλογική σύμβαση η οποία παρέχει στους εργαζομένους άδεια μετ' απολαβών για το απαιτούμενο χρονικό διάστημα μέχρι δέκα εργάσιμες ημέρες τον χρόνο. Εάν ένας εργαζόμενος δεν καλύπτεται από συλλογική σύμβαση, μπορεί να καταλήξει σε προσωπική συμφωνία με τον εργοδότη.
2. Ο απαιτούμενος βαθμός συγγένειας ορίζεται στις διάφορες συλλογικές συμβάσεις.
3. Η διάρκεια της άδειας διαφέρει μεταξύ των διάφορων συλλογικών συμβάσεων. Η συλλογική σύμβαση που καλύπτει τους δημόσιους υπαλλήλους προβλέπει μέγιστη διάρκεια δέκα εργάσιμων ημερών ετησίως και δεν υπάρχει διαφοροποίηση όσον αφορά τον βαθμό συγγένειας του εργαζομένου με τον αποβιώσαντα.
4. Το δικαίωμα για κατάτμηση της άδειας μπορεί να διαφέρει μεταξύ των συλλογικών συμβάσεων. Η συλλογική σύμβαση που αφορά τους δημόσιους υπαλλήλους επιτρέπει την κατάτμηση της άδειας.

Τσεχία

1. Ο Εργατικός Κώδικας προνοεί τη χορήγηση σχετικής άδειας μετ' απολαβών.
2. Η άδεια παραχωρείται σε περίπτωση θανάτου συζύγου/συντρόφου, τέκνου, γονέα, πεθερού/άς, αδελφού/ής, γαμπρού/νύμφης, κουνιάδου/ας, παππού/γιαγιάς, εγγονιού ή συγκάτοικου.
3. Παραχωρείται άδεια:
 - δύο ημερών, σε περίπτωση θανάτου συζύγου/συντρόφου ή τέκνου, συν μία επιπλέον ημέρα για την παρακολούθηση της κηδείας,
 - μίας ημέρας, σε περίπτωση θανάτου γονέα, πεθερού/άς, αδελφού/ής, γαμπρού/νύμφης, κουνιάδου/ας, παππού/γιαγιάς, εγγονιού ή συγκάτοικου συν μία επιπλέον ημέρα, αν ο εργαζόμενος είναι ο διοργανωτής της κηδείας.
4. Δεν απαντήθηκε το ερώτημα για δικαίωμα κατάτμησης της άδειας.

Φινλανδία

Δεν υπάρχει σχετική νομοθεσία. Ωστόσο, σύμφωνα με τις συλλογικές συμβάσεις, οι εργαζόμενοι έχουν συνήθως δικαίωμα να λάβουν άδεια μετ' απολαβών μίας ημέρας λόγω θανάτου μέλους της οικογένειας συν μία ημέρα άδεια μετ' απολαβών για την κηδεία.